C/2025/4203

20.8.2025

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

(oma-aloitteinen lausunto)

(C/2025/4203)

Esittelijä: **Sophia REISECKER**

Neuvonantajat	Wolfgang GREIF (esittelijän neuvonantaja, ryhmä II) Jukka AHTELA (ryhmä I:n neuvonantaja)
Komitean täysistunnon päätös	5.12.2024
Oikeusperusta	työjärjestyksen 52 artiklan 2 kohta
Vastaava jaosto	”työllisyys, sosiaaliasiat, kansalaisuus”
Hyväksyminen jaostossa	22.5.2025
Hyväksyminen täysistunnossa	18.6.2025
Täysistunnon numero	597
Äänestystulos (puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	147/36/53

1. Johdanto

1.1 Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan julistuksen perusteet ovat edelleen päteviä, ja pilaria koskeva toimintasuunnitelma on antanut pontta EU:n sitoutumiselle sosiaaliseen edistykseen, mutta etenkin pilarin täytäntöönpanossa on yhä puutteita ja haasteita. Vaikka työllisyyttä koskevan yleistavoitteen saavuttamisessa on edistytty, muilla aloilla edistysaskeleet eivät ole olleet riittäviä. Tämä koskee erityisesti tavoitetta vähentää köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien määrää 15 miljoonalla. Vielä on siis paljon tehtävää, jos EU ja jäsenvaltiot haluavat toimia pilariin kirjattujen periaatteiden, tavoitteiden ja oikeuksien mukaisesti ja saada ne toteutumaan kaikilta osin. Kaikkien uusien toimien olisikin perustuttava aiemman toimintasuunnitelman täytäntöönpanon perusteelliseen ja objektiiviseen arviointiin.

1.2 Käsillä olevalla lausunnolla on tarkoitus antaa panos Euroopan komission ilmoittamaan uuteen toimintasuunnitelmaan, ja siinä esitetään suosituksia asianmukaisilla tasoilla toteutettavista aloitteista. ETSK:n esittämille toimintapolitiikkaa ja hallinnointia koskeville suosituksille olisi annettava keskeinen sija laadittaessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevaa uutta, kaukonäköistä toimintasuunnitelmaa, jossa keskitytään vakiintuneiden sosiaalinormien ja -standardien täytäntöönpanoon ja noudattamisen valvontaan sekä tarvittaessa niiden arviointiin ja päivittämiseen muuttuvien yhteiskunnallisten tarpeiden ja uusien geopoliittisten ja taloudellisten haasteiden mukaisesti.

1.3 Toimenpiteissä olisi noudatettava EU:n ja jäsenvaltioiden välistä toimivallan jakoa sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita ja kiinnitettävä huomiota siihen, miten niillä voidaan edistää yleisen kilpailukyvyn parantamista ja Euroopan taloudellisen ja sosiaalisen mallin kestävyyden vahvistamista. Yhteisymmärrys siitä, että kilpailukyky ja sosiaalinen edistys kulkevat käsi kädessä, muodostaa perustan konkreettisille pyrkimyksille lisätä työllisyyttä, vauhdittaa sosiaalista edistystä ja parantaa tuottavuutta, kuten Draghin raportissa todetaan.

1.4 Ottaen huomioon Euroopan kohtaamat moninaiset haasteet ETSK korostaa, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin alkuperäiset tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia, ja kannattaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa, joka kattaa oikeudenmukaisuuden, kilpailukyvyn, turvallisuuden ja osallisuuden Euroopan sosiaalisessa mallissa. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman olisi osaltaan tuettava tätä lähestymistapaa edistämällä toimintaympäristöä, jossa kaikki asiaankuuluvat toimijat, kuten viranomaiset, voivat kantaa sosiaalisen vastuunsa, ja yritykset voivat hyödyntää tuottavuuspotentiaaliaan ja luoda laadukkaita työpaikkoja Tätä varten on tavoiteltava sisämarkkinoiden, tutkimuksen ja innovoinnin muodostamaan vankkaan perustaan tukeutuvaa osallistavaa talouskasvua, jota tuetaan työllisyysastetta ja osaamisen saatavuutta parantavilla rakenteellisilla uudistuksilla samalla kun varmistetaan työmarkkinoiden ja sosiaaliturvajärjestelmien toiminnan oikeudenmukaisuus ja sujuvuus. Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu voi eri tasoilla olla voimavara, joka auttaa Eurooppaa sopeutumaan työelämän muutoksiin, ja se toimii myös vastuullisen muutoksenhallinnan välineenä.

2. **Toimintapoliittiset suositukset**

2.1 ***Yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille***

2.1.1 **Tuloerojen vähentäminen ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen**. Näillä aloilla on jo hyväksytty useita aloitteita, mutta toimintasuunnitelmaan pitäisi sisällyttää lisätoimenpiteitä, joilla jäsenvaltioita kannustetaan puuttumaan tuloeroihin ja vähentämään miesten ja naisten välisiä työllisyyseroja. Eurooppaan tarvitaan uusi, vuoden 2025 jälkeinen sukupuolten tasa-arvostrategia, jossa kiinnitetään huomiota myös intersektionaalisuuteen. Lisäksi jotta palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevasta direktiivistä saataisiin mahdollisimman paljon hyötyä, jäsenvaltioiden olisi käytävä aiheesta säännöllistä vuoropuhelua ja Euroopan komission olisi annettava tukea direktiivin tulkintaan ja soveltamiseen.

2.1.2 **Yhdenvertaisen kohtelun edistäminen**. Euroopan komissio on ilmoittanut peruuttavansa yhdenvertaista kohtelua koskevan direktiiviehdotuksen, josta on neuvoteltu vuodesta 2008 lähtien. ETSK peräänkuuluttaa kuitenkin edelleen tehokkaita välineitä syrjinnän torjumiseksi myös työelämän ulkopuolella.

2.1.3 **Työllisyystavoitteet ja aktiivinen integrointi työmarkkinoille**. On ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta työmarkkinoilla voidaan torjua työvoimapulaa ja osaamisen puutetta samalla, kun pyritään vähentämään köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien määrää. Työmarkkinapolitiikan tavoitteena on oltava työelämän ulkopuolella olevien ja työttömien työllistäminen muun muassa lisäämällä täydennys- ja uudelleenkoulutusta ja tarjoamalla kannustimia, joilla työmarkkinoille palaamista saadaan tehostettua, ja riittävää aktivointitukea nopeaan työmarkkinoille palaamiseen. Tehokkailla julkisilla työvoimapalveluilla on ratkaisevan tärkeä rooli, ja tehtävän hoitaminen edellyttää riittäviä resursseja ja asianmukaista henkilöstöä. Lisäksi vammaisille henkilöille olisi annettava erityistä tukea ja heitä olisi autettava erityistoimenpitein. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 13 toteutumisen edistämiseksi ETSK toistaa ehdotuksensa parantaa jäsenvaltioiden työttömyysvakuutusjärjestelmien keskeisiä elementtejä – eri tahojen erilainen toimivalta asianmukaisesti huomioon ottaen – muun muassa niin, että jäsenvaltiot arvioivat ja tarkastelevat Euroopan komission tuella järjestelmien vaatimuksia, jotka koskevat esimerkiksi korkeampia nettokorvausasteita, etuuksien asianmukaista kestoa, parempaa kattavuutta sekä koulutusta ja työnhakijoiden tukemista työmarkkinoille siirtymisessä.

2.1.4 **Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen päivittäminen**. ETSK kehottaa jäsenvaltioita saattamaan sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen parantamisen päätökseen. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon sisämarkkinoiden kehitys ja työntekijöiden vapaa liikkuvuus ja siis turvattava sosiaaliturvaoikeuksien siirrettävyys, jonka ansiosta rajatyöntekijät voivat maksaa sosiaaliturvamaksuja ja saada sosiaalietuuksia EU:ssa juoheasti.

2.1.5 **Oikeudenmukaista siirtymää edistävän toimenpidepaketin vauhdittaminen**. ETSK toistaa kehotuksensa laatia työelämää koskeva tehokas toimenpidepaketti digitaalisen ja vihreän siirtymän tukemiseksi. Paketin puitteissa olisi ennakoitava ja hallittava muutoksia, käytettävä ohjenuorana työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja ja nivottava oikeudenmukaista siirtymää koskevat aloitteet osaksi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja eurooppalaisen ohjausjakson täytäntöönpanoa ([1]). Lisäksi yhteisötalouden toimintasuunnitelma on pantava kokonaisuudessaan täytäntöön ([2]).

([1]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto – Kohti oikeudenmukaista siirtymää koskevaa lainsäädäntöehdotusta ja EU:n politiikkavälineitä vihreän kehityksen ohjelman sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi (oma-aloitteinen lausunto) (EUVL C, C/2025/772, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/772/oj).

([2]) COM(2021) 778 final ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentaminen: yhteisötalouden toimintasuunnitelma” (COM(2021) 778 final) (EUVL C 323, 26.8.2022, s. 38).

2.1.6 **Taidot ja osaaminen**. Ihmisten taidot ja osaaminen ovat keskeisiä tekijöitä Euroopan sosiaalisen markkinatalouden mallin kilpailukyvyn ja kestävyyden kannalta, kun teknologia kehittyy nopeasti, siirtymä vihreään talouteen etenee ja väestörakenne muuttuu. Jotta osaamis- ja taitohaasteisiin pystytään vastaamaan, kansallisissa koulutusjärjestelmissä tarvitaan kunnianhimoisia uudistuksia, jotka on suunniteltava tiiviissä yhteistyössä työmarkkina-osapuolten kanssa.

2.1.7 **Koulutusmahdollisuuksien ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien edistäminen ja niihin tehtävät investoinnit**. ETSK on jo suosittanut, että jatkuvan ja elinikäisen oppimisen olisi oltava EU:n tasolla tunnustettu, kaikille kuuluva henkilökohtainen oikeus, jonka toteutumiselle luodaan edellytykset kansallisella tasolla. Näin ihmisillä on mahdollisuus pysyä digitalisaatio- ja tekoälykehityksen mukana ([3]) ja selvitä muutoksista, joita vihreä siirtymä aiheuttaa työmarkkinoilla. Tämä on erityisen tärkeää niille, jotka ovat etääntyneet kauimmaksi koulutuksesta ja työmarkkinoista, esimerkiksi ilman työtä, koulutusta tai kurssitusta olevat nuoret. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tavoitteita ei voida saavuttaa, ellei kolutukseen suunnata enemmän julkisia ja yksityisiä investointeja ja elleivät työnantajat ja työmarkkinaosapuolet sitoudu vahvemmin työssä tapahtuvan oppimisen ja koulutuksen lisäämiseen. Komitea kannustaa jäsenvaltioita luomaan puitteet riittävän taloudellisen tuen tarjoamiseksi elinkustannusten kattamiseen erityisesti pitkien koulutusjaksojen aikana. Asia voitaisiin hoitaa erilaisin tukioikeuksin.

2.2 *Asialliset työolot ja -ehdot*

2.2.1 **Työssäkäyvien köyhyys**. ETSK katsoo, että työssäkäyvien köyhyysriskiä, joka johtuu monista eri tekijöistä, on vähennettävä merkittävästi. Tämä edellyttää kokonaisvaltaista toimintamallia: on vähennettävä epätyypillisiä työsuhteita, huolehdittava riittävistä vähimmäispalkoista ja helpotettava siirtymistä työpaikasta toiseen, parannettava työooloja ja -ehtoja sekä investoitava lisää koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen erityisesti vähemmän tuottavilla aloilla. EU:n tasolla on toteutettava tarkoituksenmukaisia aloitteita yhteisten vähimmäisvaatimusten asettamiseksi jäsenvaltioissa. Lisäksi komitea kehottaa panemaan riittävistä vähimmäispalkoista annetun direktiivin asianmukaisesti täytäntöön.

2.2.2 **Työolojen ja -ehtojen asiallisuuden seuranta ja varmistaminen, laadukkaiden työpaikkojen luominen ja työsuhteiden epävarmuuden torjuminen**. Näissä asioissa on jo toteutettu useita toimenpiteitä. Kansallisella tasolla olisi huolehdittava asianmukaisesta täytäntöönpanosta, oikeudellisista ja hallinnollisista tarkastuksista sekä lainsäädännön noudattamisen valvonnasta ja siten varmistettava, että työntekijöillä on pysyviä työpaikkoja, turvalliset työolot, myös työssä ilmenevien uusien riskien suhteen, riittävä ja ennakoitavissa oleva palkka sekä hyvin toimiva järjestäytynyt edustus työpaikalla. Tarvitaan vahvempaa sitoutumista oikeudenmukaisten ja säällisten työolojen ja -ehtojen takaamiseen, erityisesti kun otetaan huomioon, että työsuhteiden kirjo on yhä laajempi ja joukossa on paljon epävarmoja ja epätyypillisiä työsuhteita. Tämä koskee erityisesti alustatyödirektiivin täytäntöönpanoa ja sen seurantaa. Lisäksi on pantava enemmän painoa laadukkaiden työpaikkojen luomiselle ja siis muun muassa tuettava koulutusta sekä täydennys- ja jatkokoulutusta, kehitettävä uuteen teknologiaan perustuvia työpaikkoja ja annettava arvoa yrittäjyydelle. ETSK ehdottaa, että toimintasuunnitelmassa asetetaan uusi, laadukkaita työpaikkoja koskeva tavoite, ja kannustaa komissiota tekemään yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön kanssa asiaan liittyvien hyödyllisten ja käyttökelpoisten indikaattoreiden analysoimiseksi ja kehittämiseksi.

2.2.3 **Laadukkaiden terveydenhuolto- ja hoitopalvelujen saatavuuden turvaaminen sekä työvoiman riittävyyden varmistaminen terveysalalla**. Komission olisi edettävä asiassa eurooppalaisen hoito- ja hoivastrategian pohjalta ja kannustettava jäsenvaltioita lisäämään hoivatalouteen tehtäviä investointeja, kuten ILO:n päätöslauselmassa säällisen työn edistämisestä hoivataloudessa ([4]) esitetään. Yksi ratkaisu terveydenhuoltoalan valtavaan henkilöstöpulaan voisi olla EU:n laajuisten suositusten käyttöönotto jäsenvaltioiden ohjaamiseksi ja tukemiseksi niiden pyrkiessä parantamaan alan ammattilaisten tilannetta luomalla säällisiä ja asianmukaisesti palkattuja työpaikkoja ja houkuttelevia koulutusmalleja. Tämän ohella tarvitaan kuitenkin myös hyvin suunniteltua muuttoliikepolitiikkaa. ETSK kehottaa laatimaan eurooppalaiseen hoito- ja hoivastrategiaan liittyvistä suosituksista väliarvioinnin, joka perustuu Barcelonan tavoitteiden ja pitkäaikaishoidon uudistusten yleisten tavoitteiden saavuttamisen seurantaan. Lisäksi tarvitaan aloitteita, joiden avulla voidaan puuttua työn epävarmuuteen ja työntekijöiden työkykyisyyteen koulutuksen avulla sekä edistää laadunvalvontaa jatkuvasti kasvavalla pitkäaikaishoidon ja -tuen alalla. Ensisijaisena keinona on sopimattomien liiketoiminta-käytäntöjen torjuminen – siellä, missä niitä on – tällä nousevalla toimialalla.

([3]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista” (COM(2023) 599 final – 2023/0173 (NLE)) (EUVL C, C/2023/870, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/870/oj), kohta 1.9, ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskeva toimintasuunnitelma” (COM(2021) 102 final) (EUVL C 374, 16.9.2021, s. 38), kohta 2.1.7.

([4]) ILO Resolution on Decent Work and the Care Economy moves ahead.

2.2.4 **Työterveyden ja -turvallisuuden parantaminen**. Jotta työhön liittyviä riskejä saadaan vähennettyä, tarvitaan ennaltaehkäisystrategioita ja mm. valistusta. Visiona on, että työpaikoilla vältytään kuolemantapauksilta ja onnettomuuksilta kokonaan. Ammattitautien torjuntaa on tehostettava, erityisesti kun on kyse syöpää aiheuttavista tuotteista ja aineista. Vapaaehtoisten sopimusten tekemistä olisi tuettava edelleen, ja karsinogeenejä ja mutageenejä koskevan direktiivin soveltamista olisi seurattava jatkuvasti yhdessä työmarkkinaosapuolten ja tutkijoiden kanssa.

2.2.5 **Uusien työhön liittyvien riskien torjuminen työmarkkinaosapuolten kuulemisen pohjalta**. Työterveys-suojelun tehostaminen parantaa yritysten kilpailukykyä. Näin on myös uusien, erityisesti uuden teknologian käyttöön liittyvien riskien ja mielenterveysongelmien kohdalla. ETSK suosittaa, että turvataan oikeus olla tavoittamattomissa, mikä paitsi suojelee työntekijöitä voi myös lisätä tuottavuutta. ETSK kehottaa komissiota ehdottamaan psykososiaalisia riskejä koskevaa direktiiviä, jossa olisi säädettävä sitovista velvoitteista kartoittaa psykososiaaliset riskit asianmukaisten riskinarviointien avulla niin, että työntekijät ja ammattijärjestöt otetaan toimintaan mukaan. Myös ilmastonmuutos tuo mukaan uusia riskejä, ja työskentely äärimmäisissä lämpötiloissa on kysymys, johon on puututtava.

2.2.6 **Nuorten työllistymismahdollisuuksien ja nuorille suunnattujen työpaikkojen laadun parantaminen**. ETSK on useaan otteeseen peräänkuuluttanut nuorten yhdenvertaista kohtelua työmarkkinoilla ([5]) ja kehottanut erityisesti puuttumaan luonteeltaan epävarmempaan epätyypilliseen työhön, mm. vastentahtoiseen osa-aikatyöhön ja määräaikaiseen työhön, liittyviin riskeihin. Toimintasuunnitelmassa olisi lähestyttävä nuorten, etenkin työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten ([6]), työllisyystilannetta usealta eri kannalta ja käsiteltävä esimerkiksi siirtymistä koulutuksesta työelämään, laadukkaiden työpaikkojen tarvetta sekä riittävää sosiaalista suojelua, jonka puitteissa nuorille voidaan tarjota turvaa myös silloin, kun he eivät ole töissä. ETSK kehottaa tekemään ehdotetun harjoitteludirektiivin yhteydessä vahvan oikeudellisen aloitteen sen varmistamiseksi, että työtehtäviä hoitavat harjoittelijat eivät jää vaille työntekijöiden oikeuksia.

2.2.7 **Toimenpiteet ihmiskeskeisen tekoälyn edistämiseksi**. Tekoälyn ja uusien kehitteillä olevien teknologioiden kaikkialle ulottuva potentiaali huomioon ottaen on pyrittävä välttämään sitä, että näiden teknologioiden käytöstä aiheutuu työntekijöille kielteisiä seurauksia. Työntekijöiden oikeuksien suojeluun liittyviä puutteita työpaikoilla olisi korjattava lainsäädäntöaloitteilla, joilla varmistettaisiin myös se, että ihmiset hallitsevat jatkossakin kaikkea ihmisen ja koneen välistä vuorovaikutusta ([7]).

2.2.8 **Työntekijöiden oikeudenmukaisen liikkuvuuden turvaaminen**. ETSK panee merkille Euroopan parlamentin kehotuksen tarkistaa Euroopan työviranomaisen toimeksiantoa niin, että sen toimivaltaa vahvistetaan merkittävästi. Kehotuksen mukainen tarkistus tarkoittaisi sitä, että työviranomainen saisi tutkia väitettyjä EU:n lainsäädännön rikkomisia tai soveltamatta jättämistä sekä käynnistää ja suorittaa rajatylittävissä tapauksissa tutkimuksia ja tarkastuksia omasta aloitteestaan ilmoitettuaan asiasta toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.

2.3 *Sosiaalinen suojelu ja osallisuus*

2.3.1 Yksityiskohtaisia ehdotuksia asiasta esitetään ETSK:n muissa lausunnossa, ennen kaikkea köyhyyden vastaista EU:n strategiaa käsittelevässä lausunnossa SOC/829. Ehdotuksiin sisältyy muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

— tehostetaan yleisiä pyrkimyksiä lisätä työllistymismahdollisuuksia voimaannuttamalla ja suojelemalla heikossa asemassa olevia väestöryhmiä

— torjutaan lasten ja nuorten köyhyyttä panemalla nuorisotakuu ja lapsitakuu kaikilta osin täytäntöön jäsenvaltioissa, mukaan lukien asianmukaiset investoinnit laadukkaisiin, kohtuuhintaisiin ja helposti saatavilla oleviin lastenhoitopal-veluihin

— torjutaan vanhuusiän köyhyyttä, sosiaalista syrjäytymistä ja yksinäisyyttä ja huolehditaan siitä, että eläkeuudistukset perustuvat rahoituksen kestävyyden periaatteeseen mutta niillä ei vaaranneta ikääntyneiden ihmisten elintasoa

— turvataan julkisten, yksityisten ja yhteiskunnallisten yritysten tarjoamat yleishyödylliset palvelut hyvin kohdennettujen investointien avulla

([5]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Nuorten yhdenvertainen kohtelu työmarkkinoilla” (oma-aloitteinen lausunto) (EUVL C 293, 18.8.2023, s. 48), ja Euroopan nuorisofoorumin kannanotto 12/2024 *Workers' Rights for the XXI century*.

([6]) https://www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway.

([7]) ETSK:n lausunto *EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailukykyä käsittelevien Enrico Lettan ja Mario Draghin raporttien arviointi* (EUVL C, C/2025/2004, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2004/oj), kohta 10.3.

— edistetään jäsenvaltioiden toimintapolitiikkoja, joilla varmistetaan, että sosiaalisia vuokra-asuntoja ja asuntotukea tarvitsevilla on mahdollisuus saada tällaisia palveluja, sisällytetään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin kohtuuhintaista asumista koskeva tavoite ja torjutaan asunnottomuutta

— huolehditaan yhtäläisistä energiansaantimahdollisuuksista ja turvataan kohtuuhintaisen energian huoltovarmuus

— uudistetaan ja vahvistetaan AccessibleEU-resurssikeskusta ([8]).

3. **Hallinnointia koskevat suositukset**

3.1 **Työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen**. ETSK on aina korostanut, että kaikilla eri tasoilla käytävällä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla on keskeinen merkitys oikeudenmukaisen ja osallistavan yhteiskunnan edistämisessä sekä kasvun, tuottavuuden, työllisyyden ja kilpailukyvyn parantamisessa. Komitea kannattaa sitä, että yhteiskunnan sidosryhmät pääsevät vaikuttamaan sosiaalipolitiikkaan täysipainoisesti alkuvaiheesta ja suunnittelusta aina täytäntöönpanoprosessiin asti, myös niissä jäsenvaltioissa, joissa tästä ei vielä ole riittäviä takeita. Työmarkkinaosapuolten erityistä roolia on kunnioitettava työmarkkinavuoropuhelun rakenteissa varauksetta, ja lisäksi on tunnustettava, että kansalaisvuoropuhelu, johon osallistuu moninaisempi joukko sidosryhmiä ja jossa käsiteltävien aiheiden kirjo on laajempi, on oma prosessinsa. ETSK suhtautuu myönteisesti komission pyrkimyksiin antaa lukuisille eurooppalaisille organisaatioille mahdollisuus kantaa kortensa kekoon sosiaalipolitiikan alalla. Esimerkkinä mainittakoon asunnottomuuden vähentämistä käsittelevä eurooppalainen foorumi, jonka olisi jatkossakin oltava mukana Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoprosessissa. Komitea suosittaa, että tämän hyväksi havaitun mallin pohjalta perustetaan muitakin aihekohtaisia foorumeja.

3.2 **Sosiaaliset tavoitteet tulee ottaa järjestelmällisesti huomioon** kaikkien alojen politiikassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9 artiklan horisontaalisen sosiaalilausekkeen mukaisesti.

3.3 **Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen ja priorisointi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa**. Sukupuolten tasa-arvo olisi otettava järjestelmällisesti huomioon kaikissa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin 20 periaatteessa, jotta politiikalla saataisiin aikaan kaikkia hyödyttäviä tuloksia ja jotta pystyttäisiin torjumaan sitkeitä sukupuolten välisiä eroja. ETSK ehdottaa, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevaan uuteen toimintasuunnitelmaan sisällytetään sukupuolikohtaisia indikaattoreita ja näihin kiinnitetään huomiota myös toimintasuunnitelmaan liittyvien määrärahojen yhteydessä.

3.4 ETSK panee erittäin kiinnostuneena merkille nuorisofoorumin ehdotuksen nuorisotestimekanismista, jonka avulla voidaan arvioida järjestelmällisesti kaikkia politiikkoja ja varmistaa, että ne ovat linjassa nuorten sosiaalisten oikeuksien ja hyvinvoinnin kanssa ja edistävät näitä tehokkaasti kaikkialla EU:ssa. Näin huolehdittaisiin siitä, että nuorten oikeudet otetaan huomioon ja että nuorten erilaisiin haasteisiin vastataan kokonaisvaltaisesti.

3.5 **Sääntöjen yksinkertaistaminen taustalla olevien tavoitteiden saavuttamista vaarantamatta**. ETSK ymmärtää Euroopan komission pyrkimyksen yksinkertaistaa ja suoraviivaistaa lainsäädäntöä ja tehostaa politiikkojen täytäntöönpanoa. Tällaiset aloitteet olisi toteutettava perimmäisiä sosiaalisia tavoitteita heikentämättä

3.6 **Yhteys eurooppalaiseen ohjausjaksoon**. ETSK suhtautuu myönteisesti pyrkimyksiin tunnustaa yhteys Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman ja eurooppalaiseen ohjausjaksoon kuuluvan koordinoinnin ja raportoinnin välillä ja vahvistaa sitä, sillä se on keskeinen osa EU:n sosioekonomista ohjausjärjestelmää. Ohjausjakson avulla olisi parannettava koordinointia ja seurantaa kaikkien EU:n tavoitteiden osalta. Komitea toteaa, että työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvostolla on keskeinen rooli sosiaalisiin indikaattoreihin liittyvissä asioissa.

3.7 **Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tavoitteita varten osoitettava EU:n rahoitus**. ETSK kehottaa lisäämään Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) kokonaismäärärahoja tietyin ehdoin. Varoja olisi korvamerkittävä työmarkkina- ja sosiaalimenoihin ja -investointeihin samaan tapaan kuin vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä on tehty, kun jäsenvaltiot on velvoitettu kohdentamaan 37 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelmansa mukaisista menoista vihreän ja 20 prosenttia digitaalisen siirtymän edistämiseen.

([8]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Energiaköyhyyden torjuminen ja EU:n selviytymiskyky: taloudelliset ja yhteiskunnalliset haasteet” (puheenjohtajavaltio Tšekin pyytämä valmisteleva lausunto) (EUVL C 486, 21.12.2022, s. 88), kohdat 1.1 ja 1.3.

3.8 **Sosiaaliset investoinnit mahdollistava julkisen talouden liikkumavara**. Jäsenvaltiot eivät pysty panemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria täytäntöön, elleivät ne kykene saamaan liikkeelle valtavia, koordinoituja investointeja sosiaalimenoihin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin. Tähän on kiinnitettävä huomiota eurooppalaisessa ohjausjaksossa, jota on jo hieman mukautettu Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden huomioimiseksi. Lisätoimia on kuitenkin harkittava. ETSK on useaan otteeseen todennut, että julkisten investointien lisäämistä jäsenvaltioissa voidaan helpottaa nk. kultaisella säännöllä, joka mahdollistaa suuremman joustavuuden budjettisääntöjen noudattamisessa ([9]).

3.9 **Sosiaaliset investoinnit**. ETSK muistuttaa jälleen kerran sosiaalisten investointien lukuisista myönteisistä vaikutuksista ja siitä, että tällaisten investointien tekemättä jättäminen saattaa usein tulla pitkällä aikavälillä paljon kalliimmaksi. Laajapohjaisten ja hyvin suunniteltujen sosiaalisten investointien ja niiden ohella myös rakenteellisten uudistusten onkin oltava elimellinen osa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Paketin avulla voidaan saada aikaan merkittävää talouskasvua, kun otetaan huomioon sen vaikutukset ihmisiin ja tuottavuuteen, mukaan lukien suurempi innovointikapasiteetti, uuden teknologian hyödyntäminen ja työllistymismahdollisuudet sekä osallistava ja kestävä kilpailukyky.

3.10 **Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvien tarpeiden huomioon ottaminen seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä**. Monivuotisen rahoituskehyksen laatiminen tarjoaa tilaisuuden tukea EU:n ja jäsenvaltioiden pyrkimyksiä sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanemiseksi samalla kun painopiste on edelleen unionin ensisijaisissa tavoitteissa. Tämä edellyttää varojen johdonmukaista käyttöä ja sitä, että tunnustetaan pilarin rooli toimenpideohjelmien suunnannäyttäjänä ja rakenne- ja investointirahastojen, ESR+:n ja InvestEU-ohjelman sekä muiden asiaan liittyvien EU:n budjettikohtien vaikutusten arviointivälineenä. Sosiaalisella ehdollisuudella varmistettaisiin, että hankkeilla edistetään aktiivisesti yleisten sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista. Investoinnit turvallisuuteen ja puolustukseen ovat tehottomia, jos yhteiskunta on jakautunut. Investointien ja uudistusten sosiaalisen ulottuvuuden olisikin oltava olennainen osa turvallisuusagendaa ([10]). Tarvittavia sosiaalisia investointeja ei saa vaarantaa eikä niistä saa luopua puolustusmenojen lisäämisen takia. Tämä koskee sekä EU:ta että jäsenvaltioita.

3.11 **Sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun arviointi ja kehittäminen**. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon olisi perustuttava mitattavissa oleviin toimiin, ja sitä olisi seurattava jatkuvasti sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun avulla. ETSK katsoo, että tätä eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa käytettävää tulostaulua olisi tarkennettava. Työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden olisi osallistuttava asiasta käytävään keskusteluun, ja sen pohjalta olisi pyrittävä parantamaan nykyisiä ja tarvittaessa määrittelemään uusia indikaattoreita Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin kaikkien periaatteiden ja oikeuksien seurantaa varten ([11]).

3.12 **Sosiaalisen lähentymisen kehyksen tehokas hyödyntäminen**. Sosiaalisen lähentymisen kehyksen avulla voidaan kartoittaa ja vertailla jäsenvaltioiden työllisyys- ja sosiaalipolitiikan kehitystä jäsennellysti ja seurata, onko sosiaalipolitiikan toteutus ja rahoitus asianmukaista. Se voikin auttaa havaitsemaan sellaiset maat, jotka uhkaavat jäädä tavoitteista jälkeen ja joita on syytä tarkastella seikkaperäisemmin. Kehys on nivottava paremmin eurooppalaiseen ohjausjaksoon, jotta jäsenvaltiot saataisiin toteuttamaan toimia niille annettujen maakohtaisten suositusten noudattamisen kautta.

3.13 **BKT:tä pidemmälle menevä tarkastelu hyvinvoinnin mittariksi**. Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, elämänlaadun sekä mahdollisuuksien ja resurssien oikeudenmukaisen jakautumisen mittaamiseksi ja sosiaalisen ja kulttuurisen syrjäytymisen vähentämiseksi tarvitaan BKT:n lisäksi muitakin, tarkoitukseen paremmin soveltuvia ja kokonaisvaltaisempia indikaattoreita. ETSK on jo tehnyt selväksi, että EU:n talouden ohjausprosessissa olisi omaksuttava uusi näkökulma, jossa keskitytään kansalaisten hyvinvointiin sekä vaurauteen. Komitea kannattaa eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten ehdotuksia uusista, BKT:tä täydentävistä indikaattoreista sosiaali-, talous- ja ympäristöaloilla ([12]) ja on kehottanut laatimaan BKT:tä pidemmälle menevän tulostaulun ([13]).

([9]) EUVL C 227, 28.6.2018, s. 1, kohdat 1.8 ja 3.6, EUVL C 327, 12.11.2013, s. 11, EUVL C 227, 28.6.2018, s. 95, kohta 1.4, EUVL C 226, 16.7.2014, s. 21, EUVL C 262, 25.7.2018, s. 1, kohta 3.14, sekä EUVL C 190, 5.6.2019, s. 24, kohta 1.8, EUVL C 262, 25.7.2018, s. 1, kohta 1.4, ja EUVL C 14, 15.1.2020, s. 1-23, kohdat 1.7 ja 2.7.2.

([10]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean päätöslauselma – EU:n demokraattisen edistyksen kartoitus: päätöslauselma seuraavaa vaalikautta varten (EUVL C, C/2024/6861, 28.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6861/oj), kohta 7.3.

([11]) a) Sosiaali-indikaattoreiden tulostaulu ei tarjoa eri ominaisuuksien, esimerkiksi sukupuolen, iän, etnisen alkuperän ja sosioekonomisen aseman, mukaan eriteltyä tietoa, jonka pohjalta voitaisiin mitata tehokkaammin toimintapolitiikkojen vaikutuksia erilaisiin haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin. b) Jäsenvaltioiden vertailussa ei pitäisi keskittyä vain parhaisiin ja heikoimpiin tuloksiin EU:n keskiarvoon nähden, vaan tulostaulun avulla olisi arvioitava edistymistä kunnianhimoisten kansallisten määrällisten tavoitteiden saavuttamisessa. c) Tulostaulusta puuttuu keskeisiin näkökohtiin (esimerkiksi yhteisötalouden haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille luomiin työpaikkoihin, työmarkkinavuoropuheluun, työehtosopimusneuvotteluihin ja työntekijöiden osallistumiseen sekä asunnottomuuteen) liittyviä indikaattoreita, ja jotkut indikaattorit taas ovat liian suppeita (esimerkiksi vammaisten henkilöiden oikeuksiin liittyvä indikaattori rajoittuu pelkkiin työllisyyseroihin). d) Jäsenvaltioiden tiedonkeruumenetelmissä on huomattavia eroja, minkä vuoksi on tärkeää tehostaa toimia prosessien yhtenäistämiseksi ja ajantasaisten, tarkkojen ja vertailukelpoisten tietojen saannin varmistamiseksi. e) Sosiaali-indikaattoreiden tulostaululla ei käytännössä ole yhtä suurta poliittista painoarvoa kuin makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tulostaululla.

([12]) Supplementing GDP as welfare measure.

([13]) Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”BKT:ta laajempipohjaisia toimenpiteitä elpymisen onnistumisen sekä EU:n talouden kestävyyden ja palautumiskyvyn varmistamiseksi” (oma-aloitteinen lausunto) (EUVL C 152, 6.4.2022, s. 7).

3.14 **Julkisten hankintamenettelyjen hyödyntäminen**. ETSK kehottaa painottamaan voimakkaammin julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mahdollista roolia EU:n ja jäsenvaltioiden nykyisen työ- ja sosiaalilainsäädännön soveltamisen ja täytäntöönpanon parantamisessa ([14]). Julkisia hankintoja koskevaan EU:n lainsäädäntöön kuuluvilla yhteisillä ja yhdenmukaistetuilla ehdoilla ja säännöillä olisi tehtävä loppu halvimpaan hintaan perustuvasta kilpailusta ja varmistettava, että hankintaviranomaiset ovat hankintasopimuksia tehdessään velvollisia ottamaan huomioon sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät kriteerit Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti. Komitea kehottaakin laajentamaan julkisia hankintoja koskevissa EU:n direktiiveissä säädettyjä sopimusten teon ehtoja niin, että niiden piiriin kuuluvat myös sosiaaliset näkökohdat, mm. työehtosopimusneuvottelut.

Bryssel 18. kesäkuuta 2025.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Oliver RÖPKE

([14]) EUVL C 374, 16.9.2021, s. 38, kohdat 1.23 ja 2.5.3.

LIITE I

LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN JALANJÄLKI

LUETTELO EDUNVALVOJISTA, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOA

Seuraavan luettelon laatiminen on täysin vapaaehtoista ja esittelijän yksinomaisella vastuulla. Esittelijä on saanut tietoa seuraavilta edunvalvojilta (organisaatio tai itsenäinen ammatinharjoittaja) lausuntoa SOC/822 "Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma" laatiessaan:

European Committee of Regions
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Eurofound
Eurodiaconia
European Trade Union Confederation (ETUC)
Members of the European Parliament
PANTEIA
Social Platform

Työmatka Suomeen

Employers' organisations: The Federation of Finnish Enterprises (Suomen Yrittäjät), Confederation of Finnish Industries (EK)
Workers' organisations: Confederation of Unions for Professional and Managerial Staff in Finland (Akava), The Finnish Confederation of Professionals (STTK), The Central Organisation of Finnish Trade Unions (SAK)
Civil society organisations: Into ry (Outreach Youth Work and Workshop Activities), SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health, The Finnish National Organisation of the Unemployed
Public Authorities: Ministry of Education, Ministry of Social Affairs and Health

Työmatka Sloveniaan

Employers' organisations: Association of Employers of Slovenia (ZDS), The Chamber of Craft and Small Business of Slovenia (OZS)
Workers' organisations: Confederation of Trade Unions of Slovenia (PERGAM), Confederation of the Public Sector Trade Unions of Slovenia (KSJS), The Association of Free Trade Unions of Slovenia (ZSSS)
Civil society organisations: Zavod Pelikan, Slovenska univerza za Tretje življenjsko obdobje
Public Authorities: State Secretary of Labour, Family, Social Affairs and Equal Opportunities, State secretary for internationalization, entrepreneurship, development resources and tourism

Julkinen kuulemistilaisuus aiheesta ”Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma ja köyhyyden vastainen EU:n strategia” ([1])

Paneelikeskustelu 1 – Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Business Europe
SMEunited
European Trade Union Confederation (ETUC)
Social Platform
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
PANTEIA

Paneelikeskustelu 2 – Köyhyyden vastainen EU:n strategia

United Nations, Office of the High Commissioner for Human Rights
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Member of the European Parliament
European Network of Public Employment Services
Tilburg University
European Anti-Poverty Network

([1]) https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/joint-public-hearing-new-action-plan-implementation-european-pillar-social-rights-and-eu-anti-poverty-strategy.

LIITE II

Lausuntoa käsiteltäessä hylättiin seuraavat muutosehdotukset, jotka saivat tuekseen vähintään neljänneksen annetuista äänistä (työjärjestyksen 74 artiklan 3 kohta):

MUUTOSEHDOTUS 3

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 2.1.7

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Koulutusmahdollisuuksien ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien edistäminen ja niihin tehtävät investoinnit. ETSK on jo suosittanut, että ***jatkuvan ja elinikäisen oppimisen olisi oltava EU:n tasolla tunnustettu, kaikille kuuluva henkilökohtainen oikeus, jonka toteutumiselle luodaan edellytykset kansallisella tasolla.*** Näin ihmisillä on mahdollisuus pysyä digitalisaatio- ja tekoälykehityksen mukana[***1***] ja selvitä muutoksista, joita vihreä siirtymä aiheuttaa työmarkkinoilla. Tämä on erityisen tärkeää niille, jotka ovat etääntyneet kauimmaksi koulutuksesta ja työmarkkinoista, esimerkiksi ilman työtä, koulutusta tai kurssitusta olevat nuoret. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tavoitteita ei voida saavuttaa, ellei kolutukseen suunnata enemmän julkisia ja yksityisiä investointeja ja elleivät työnantajat ja työmarkkinaosapuolet sitoudu vahvemmin työssä tapahtuvan oppimisen ja koulutuksen lisäämiseen. Komitea kannustaa jäsenvaltioita ***luomaan puitteet*** riittävän taloudellisen tuen tarjoamiseksi elinkustannusten kattamiseen erityisesti pitkien koulutusjaksojen aikana. Asia voitaisiin hoitaa erilaisin tukioikeuksin.	Koulutusmahdollisuuksien ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien edistäminen ja niihin tehtävät investoinnit. ETSK on jo suosittanut, että ***jatkuvaa ja elinikäistä oppimista olisi edistettävä, jotta voidaan varmistaa, että kaikilla on mahdollisuus laadukkaaseen ja osallistavaan elinikäiseen oppimiseen uran ja elämän kaikissa vaiheissa.[1]*** Näin ihmisillä on mahdollisuus pysyä digitalisaatio- ja tekoälykehityksen mukana[***2***] ja selvitä muutoksista, joita vihreä siirtymä aiheuttaa työmarkkinoilla. Tämä on erityisen tärkeää niille, jotka ovat etääntyneet kauimmaksi koulutuksesta ja työmarkkinoista, esimerkiksi ilman työtä, koulutusta tai kurssitusta olevat nuoret. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin tavoitteita ei voida saavuttaa, ellei kolutukseen suunnata enemmän julkisia ja yksityisiä investointeja ja elleivät työnantajat ja työmarkkinaosapuolet sitoudu vahvemmin työssä tapahtuvan oppimisen ja koulutuksen lisäämiseen. Komitea kannustaa jäsenvaltioita ***harkitsemaan puitteiden luomista*** riittävän taloudellisen tuen tarjoamiseksi elinkustannusten kattamiseen erityisesti pitkien koulutusjaksojen aikana. Asia voitaisiin hoitaa erilaisin tukioikeuksin.
	[1]***ETSK:n lausunto SOC/774, kohta 3.2.***
[1] EUVL C, C/2023/870, kohta 1.9, ja EUVL C 374, 16.9.2021, s. 38–49, kohta 2.1.7.	***[2]*** EUVL C, C/2023/870, kohta 1.9, ja EUVL C 374, 16.9.2021, s. 38–49, kohta 2.1.7.

Perustelu

Elinikäisen oppimisen osalta ehdotetaan käytettäväksi muotoilua, joka perustuu lausuntoon SOC/774 aiheesta ”Digiosaamista ja -koulutusta koskeva paketti”. Koska kansalliset koulutusmallit poikkeavat toisistaan, mahdollisten uusien puitteiden hyödyllisyyden arvioiminen olisi jätettävä selvästi jäsenvaltioiden harkintavaltaan.

Äänestystulos

Puolesta:	95
Vastaan:	110
Pidättyi äänestämästä:	5

MUUTOSEHDOTUS 4

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 2.2.1

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Työssäkäyvien köyhyys. ETSK katsoo, että työssäkäyvien köyhyysriskiä, joka johtuu monista eri tekijöistä, on vähennettävä merkittävästi. ***Tämä*** edellyttää kokonaisvaltaista toimintamallia: on ***vähennettävä epätyypillisiä työsuhteita***, huolehdittava riittävistä vähimmäispalkoista ja helpotettava siirtymistä työpaikasta toiseen, parannettava työoloja ja -ehtoja sekä investoitava lisää koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen erityisesti vähemmän tuottavilla aloilla. ***EU:n tasolla on toteutettava*** tarkoituksenmukaisia aloitteita ***yhteisten vähimmäisvaatimusten asettamiseksi jäsenvaltioissa***. Lisäksi komitea kehottaa panemaan riittävistä vähimmäispalkoista annetun direktiivin asianmukaisesti täytäntöön.	Työssäkäyvien köyhyys. ETSK katsoo, että työssäkäyvien köyhyysriskiä, joka johtuu monista eri tekijöistä, on vähennettävä merkittävästi. ***Työssäkäyvien köyhyys on monimutkainen kysymys, joka*** edellyttää kokonaisvaltaista toimintamallia: on ***edistettävä oikeudenmukaisia ja erilaisia työmuotoja***, huolehdittava riittävistä vähimmäispalkoista ja helpotettava siirtymistä työpaikasta toiseen, parannettava työoloja ja ehtoja sekä investoitava lisää koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen erityisesti vähemmän tuottavilla aloilla. ***Samassa yhteydessä olisi harkittava*** tarkoituksenmukaisia aloitteita***, joilla voitaisiin tukea jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten toimia***. Lisäksi komitea kehottaa panemaan riittävistä vähimmäispalkoista annetun direktiivin asianmukaisesti täytäntöön.

Perustelu

On korostettava, että työssäkäyvien köyhyys on monimutkainen ilmiö ja että erilaisten työmuotojen tarjoamisella on keskeinen rooli kokonaisvaltaisessa toimintamallissa. ETSK:ssa ei ole päästy yhteisymmärrykseen yhteisten vähimmäisvaatimusten asettamisesta EU:n tasolla, joten sanamuodosta on tehtävä monivivahteisempi.

Äänestystulos

Puolesta:	94
Vastaan:	128
Pidättyi äänestämästä:	6

MUUTOSEHDOTUS 5

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 2.2.2

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Työolojen ja -ehtojen asiallisuuden seuranta ja varmistaminen, laadukkaiden työpaikkojen luominen ja työsuhteiden epävarmuuden torjuminen. Näissä asioissa on jo toteutettu useita toimenpiteitä. Kansallisella tasolla olisi huolehdittava asianmukaisesta täytäntöönpanosta, oikeudellisista ja hallinnollisista tarkastuksista sekä lainsäädännön noudattamisen valvonnasta ja siten varmistettava, että työntekijöillä on ***pysyviä*** työpaikkoja, turvalliset työolot, myös työssä ilmenevien uusien riskien suhteen, riittävä ***ja ennakoitavissa oleva*** palkka ***sekä*** hyvin toimiva järjestäytynyt edustus työpaikalla. Tarvitaan vahvempaa sitoutumista oikeudenmukaisten ja säällisten työolojen ja ehtojen takaamiseen, erityisesti kun otetaan huomioon, että työsuhteiden kirjo on yhä laajempi ***ja joukossa on paljon epävarmoja ja epätyypillisiä työsuhteita***. Tämä koskee erityisesti alustatyödirektiivin täytäntöönpanoa ja sen seurantaa. Lisäksi on pantava enemmän painoa laadukkaiden työpaikkojen luomiselle ja siis muun muassa tuettava koulutusta sekä täydennys- ja jatkokoulutusta, kehitettävä uuteen teknologiaan perustuvia työpaikkoja ja annettava arvoa yrittäjyydelle. ETSK ***ehdottaa, että toimintasuunnitelmassa asetetaan uusi, laadukkaita työpaikkoja koskeva tavoite, ja*** kannustaa komissiota tekemään yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön kanssa asiaan liittyvien hyödyllisten ja käyttökelpoisten indikaattoreiden analysoimiseksi ja kehittämiseksi.	Työolojen ja -ehtojen asiallisuuden seuranta ja varmistaminen, laadukkaiden työpaikkojen luominen ja työsuhteiden epävarmuuden torjuminen. Näissä asioissa on jo toteutettu useita toimenpiteitä. Kansallisella tasolla olisi huolehdittava asianmukaisesta täytäntöönpanosta, oikeudellisista ja hallinnollisista tarkastuksista sekä lainsäädännön noudattamisen valvonnasta ja siten varmistettava, että työntekijöillä on ***kestäviä*** työpaikkoja, turvalliset työolot, myös työssä ilmenevien uusien riskien suhteen, ***ja*** riittävä palkka, ***että käytössä on avoimet ja ennakoitavissa olevat palkanmuodostusmekanismit ja että työntekijöillä on*** hyvin toimiva järjestäytynyt edustus työpaikalla. Tarvitaan vahvempaa sitoutumista oikeudenmukaisten ja säällisten työolojen ja -ehtojen takaamiseen ***työntekijöiden ja työnantajien tarpeet asianmukaisesti huomioiden***, erityisesti kun otetaan huomioon, että työsuhteiden kirjo on yhä laajempi. Tämä koskee erityisesti alustatyödirektiivin täytäntöönpanoa ja sen seurantaa. Lisäksi on pantava enemmän painoa laadukkaiden työpaikkojen luomiselle ja siis muun muassa tuettava koulutusta sekä täydennys- ja jatkokoulutusta, kehitettävä uuteen teknologiaan perustuvia työpaikkoja ja annettava arvoa yrittäjyydelle. ETSK kannustaa komissiota tekemään yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön kanssa asiaan liittyvien hyödyllisten ja käyttökelpoisten indikaattoreiden analysoimiseksi ja kehittämiseksi.

Perustelu

Pysyvien työpaikkojen korostamisen sijasta olisi keskityttävä työntekijöiden työkykyisyyden varmistamiseen, ja työsuhteiden kirjo olisi ilmaistava myönteisemmällä, tasapainoisemmalla ja rakentavammalla tavalla. Laadukkaita työpaikkoja koskevan uuden tavoitteen ehdottamisesta ei ole päästy yhteisymmärrykseen. Avointen palkkojen sijasta tekstissä voitaisiin viitata Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteeseen 6: ”Kaikki palkat on vahvistettava avoimella ja ennustettavalla tavalla kansallisia käytäntöjä noudattaen ja työmarkkinaosapuolten itsenäisyyttä kunnioittaen.”

Äänestystulos

Puolesta	93
Vastaan:	125
Pidättyi äänestämästä:	5

MUUTOSEHDOTUS 7

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 2.2.5

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Uusien työhön liittyvien riskien torjuminen työmarkkinaosapuolten kuulemisen pohjalta. Työterveyssuojelun tehostaminen parantaa yritysten kilpailukykyä. Näin on myös uusien, erityisesti uuden teknologian käyttöön liittyvien riskien ja mielenterveysongelmien kohdalla. ETSK ***suosittaa, että turvataan oikeus olla tavoittamattomissa, mikä paitsi suojelee työntekijöitä voi myös lisätä tuottavuutta. ETSK kehottaa komissiota ehdottamaan psykososiaalisia riskejä koskevaa direktiiviä, jossa olisi säädettävä sitovista velvoitteista kartoittaa psykososiaaliset riskit asianmukaisten riskinarviointien avulla niin, että työntekijät ja ammattijärjestöt otetaan toimintaan mukaan***. Myös ilmastonmuutos tuo mukaan uusia riskejä, ja työskentely äärimmäisissä lämpötiloissa on kysymys, johon on puututtava.	Uusien työhön liittyvien riskien torjuminen työmarkkinaosapuolten kuulemisen pohjalta. Työterveyssuojelun tehostaminen parantaa yritysten kilpailukykyä. Näin on myös uusien, erityisesti uuden teknologian käyttöön liittyvien riskien ja mielenterveysongelmien kohdalla. ETSK ***vahvistaa tukensa sille, että komissio käynnistäisi ei-lainsäädännöllisen aloitteen mielenterveydestä ja psykososiaalisten riskien ehkäisemisestä työssä työterveyden ja -turvallisuuden strategiakehyksen 2021–2027 mukaisesti***. Myös ilmastonmuutos tuo mukaan uusia riskejä, ja työskentely äärimmäisissä lämpötiloissa on kysymys, johon on puututtava.

Perustelu

ETSK:ssa ei ole päästy yhteisymmärrykseen psykososiaalisia riskejä koskevan lainsäädännön tarpeesta. ETSK:n tulisi siksi ilmaista tukensa sille, että komissio käynnistäisi ei-lainsäädännöllisen aloitteen mielenterveydestä ja psykososiaalisten riskien ehkäisemisestä työssä työterveyden ja -turvallisuuden strategiakehyksen 2021–2027 mukaisesti. Kuten useista ETSK:n lausunnoista käy ilmi, myöskään työntekijöiden laillisesta oikeudesta olla tavoittamattomissa ei ole päästy yhteisymmärrykseen.

Äänestystulos

Puolesta:	93
Vastaan:	127
Pidättyi äänestämästä:	2

MUUTOSEHDOTUS 8

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 2.2.6

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Nuorten työllistymismahdollisuuksien ja nuorille suunnattujen työpaikkojen laadun parantaminen. ETSK on useaan otteeseen peräänkuuluttanut nuorten yhdenvertaista kohtelua työmarkkinoilla[1] ja kehottanut ***erityisesti puuttumaan luonteeltaan epävarmempaan epätyypilliseen työhön,*** mm. vastentahtoiseen osa-aikatyöhön ***ja määräaikaiseen työhön,*** liittyviin riskeihin. ***Toimintasuunnitelmassa*** olisi lähestyttävä nuorten, etenkin työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten***[2]***, työllisyystilannetta usealta eri kannalta ja käsiteltävä esimerkiksi siirtymistä koulutuksesta työelämään, laadukkaiden työpaikkojen tarvetta sekä riittävää sosiaalista suojelua, jonka puitteissa nuorille voidaan tarjota turvaa myös silloin, kun he eivät ole töissä. ***ETSK kehottaa tekemään ehdotetun harjoitteludirektiivin yhteydessä vahvan oikeudellisen aloitteen sen varmistamiseksi, että työtehtäviä hoitavat harjoittelijat eivät jää vaille työntekijöiden oikeuksia.***	Nuorten työllistymismahdollisuuksien ja nuorille suunnattujen työpaikkojen laadun parantaminen. ETSK on useaan otteeseen peräänkuuluttanut nuorten yhdenvertaista kohtelua työmarkkinoilla[1] ja kehottanut mm. ***kiinnittämään huomiota*** vastentahtoiseen osa-aikatyöhön liittyviin riskeihin. ***Yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevat yleiset puitteet asetetaan neuvoston direktiivissä 2000/78/EY, joka on edelleen tarkoituksenmukainen.[2] Koska sekä työntekijöillä että työnantajilla on monenlaisia määräaikaiseen työhön liittyviä tarpeita, toimintasuunnitelmassa*** olisi lähestyttävä nuorten, etenkin työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten, työllisyystilannetta usealta eri kannalta ja käsiteltävä esimerkiksi siirtymistä koulutuksesta työelämään ***ja yrittäjäksi***, laadukkaiden työpaikkojen tarvetta sekä riittävää sosiaalista suojelua, jonka puitteissa nuorille voidaan tarjota turvaa myös silloin, kun he eivät ole töissä. ***Lisäksi komitea kannattaa harjoittelusta annetun suosituksen tarkistamista.***

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
[1] EUVL C 293, 18.8.2023, s. 48–57***, ja Euroopan nuorisofoorumin kannanotto 12/2024 Workers' Rights for the XXI century***.	[1] EUVL C 293, 18.8.2023, s. 48–57.
[2] ***https:// www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway***.	[2] ***SOC/721, EUVL C 293, 18.8.2023, s. 48–57, kohta 5.1.***

Perustelu

Yhdenvertaisen kohtelun osalta ehdotetaan viittaamista syrjimättömyyttä työssä koskevaan direktiiviin 2000/78 ja lausuntoon SOC/721 (mainittu myös alaviitteessä 8). Lisäksi olisi viitattava sekä työntekijöiden että työnantajien määräaikaisen työn tarpeisiin sekä siihen, että on tärkeää käsitellä myös siirtymistä yrittäjäksi. Pyynnöstä laatia harjoittelua koskeva vankka lainsäädäntöaloite ei ole yksimielisyyttä. Sen sijaan olisi ilmaistava tuki harjoittelusta annetun neuvoston suosituksen tarkistamiselle. Lisäksi lausunto, jota koskeva viittaus on lisätty alaviitteeseen, sisältää lukuisia kauaskantoisia nuorisofoorumin ehdotuksia, joista ei missään vaiheessa keskusteltu asianmukaisesti tätä lausuntoa valmisteltaessa.

Äänestystulos

Puolesta:	90
Vastaan:	131
Pidättyi äänestämästä:	4

MUUTOSEHDOTUS 9

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 2.2.7

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Toimenpiteet ihmiskeskeisen tekoälyn edistämiseksi. Tekoälyn ja uusien kehitteillä olevien teknologioiden kaikkialle ulottuva potentiaali huomioon ottaen on	Toimenpiteet ihmiskeskeisen tekoälyn edistämiseksi. Tekoälyn ja uusien kehitteillä olevien teknologioiden kaikkialle ulottuva potentiaali huomioon ottaen on

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
pyrittävä välttämään sitä, että näiden teknologioiden käytöstä aiheutuu työntekijöille kielteisiä seurauksia. ***Työntekijöiden oikeuksien suojeluun liittyviä puutteita työpaikoilla olisi korjattava lainsäädäntöaloitteilla, joilla varmistettaisiin myös se, että ihmiset hallitsevat jatkossakin kaikkea ihmisen ja koneen välistä vuorovaikutusta.[1]*** ***[1] ETSK:n lausunto EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailukykyä käsittelevien Enrico Lettan ja Mario Draghin raporttien arviointi, kohta 10.3.***	pyrittävä välttämään sitä, että näiden teknologioiden käytöstä aiheutuu työntekijöille kielteisiä seurauksia. ***On tärkeää varmistaa, että tekoälyn kehittämisessä, käyttöönotossa ja hyödyntämisessä noudatetaan aina ihminen määrää -periaatetta.***

Perustelu

Ehdotetaan, että teksti pidetään yleisluonteisempana ja että viitataan tarpeeseen varmistaa, että tekoälyn kehittämisessä, käyttöönotossa ja hyödyntämisessä noudatetaan aina ihminen määrää -periaatetta.

Äänestystulos

Puolesta:	90
Vastaan:	130
Pidättyi äänestämästä:	5

MUUTOSEHDOTUS 10

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 2.3.1

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Yksityiskohtaisia ehdotuksia asiasta esitetään ETSK:n muissa lausunnossa, ennen kaikkea köyhyyden vastaista EU:n strategiaa käsittelevässä lausunnossa SOC/829. Ehdotuksiin sisältyy muun muassa seuraavia toimenpiteitä: — tehostetaan yleisiä pyrkimyksiä lisätä työllistymismahdollisuuksia voimaannuttamalla ja suojelemalla heikossa asemassa olevia väestöryhmiä	Yksityiskohtaisia ehdotuksia asiasta esitetään ETSK:n muissa lausunnossa, ennen kaikkea köyhyyden vastaista EU:n strategiaa käsittelevässä lausunnossa SOC/829. Ehdotuksiin sisältyy muun muassa seuraavia toimenpiteitä: — tehostetaan yleisiä pyrkimyksiä lisätä työllistymismahdollisuuksia voimaannuttamalla ja suojelemalla heikossa asemassa olevia väestöryhmiä

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
— torjutaan lasten ja nuorten köyhyyttä panemalla nuorisotakuu ja lapsitakuu kaikilta osin täytäntöön jäsenvaltioissa, mukaan lukien asianmukaiset investoinnit laadukkaisiin, kohtuuhintaisiin ja helposti saatavilla oleviin lastenhoitopalveluihin	— torjutaan lasten ja nuorten köyhyyttä panemalla nuorisotakuu ja lapsitakuu kaikilta osin täytäntöön jäsenvaltioissa, mukaan lukien asianmukaiset investoinnit laadukkaisiin, kohtuuhintaisiin ja helposti saatavilla oleviin lastenhoitopalveluihin
— torjutaan vanhuusiän köyhyyttä, sosiaalista syrjäytymistä ja yksinäisyyttä ja huolehditaan siitä, että eläkeuudistukset perustuvat rahoituksen kestävyyden periaatteeseen mutta ***niillä ei vaaranneta*** ikääntyneiden ihmisten elintasoa	— torjutaan vanhuusiän köyhyyttä, sosiaalista syrjäytymistä ja yksinäisyyttä ja huolehditaan siitä, että eläkeuudistukset perustuvat rahoituksen kestävyyden periaatteeseen mutta ***eivät kohtuuttomasti heikennä*** ikääntyneiden ihmisten elintasoa
— turvataan julkisten, yksityisten ja yhteiskunnallisten yritysten tarjoamat yleishyödylliset palvelut hyvin kohdennettujen investointien avulla	— turvataan julkisten, yksityisten ja yhteiskunnallisten yritysten tarjoamat yleishyödylliset palvelut hyvin kohdennettujen investointien avulla
— edistetään jäsenvaltioiden toimintapolitiikkoja, joilla varmistetaan, että sosiaalisia vuokra-asuntoja ja asuntotukea tarvitsevilla on mahdollisuus saada tällaisia palveluja, ***sisällytetään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin kohtuuhintaista asumista koskeva tavoite*** ja torjutaan asunnottomuutta	— edistetään jäsenvaltioiden toimintapolitiikkoja, joilla varmistetaan, että sosiaalisia vuokra-asuntoja ja asuntotukea tarvitsevilla on mahdollisuus saada tällaisia palveluja, ***pidetään tässä yhteydessä mielessä myös kohtuuhintaisten asuntojen tarve*** ja torjutaan asunnottomuutta
— huolehditaan yhtäläisistä energiansaantimahdollisuuksista ja turvataan kohtuuhintaisen energian huoltovarmuus	— huolehditaan yhtäläisistä energiansaantimahdollisuuksista ja turvataan kohtuuhintaisen energian huoltovarmuus - uudistetaan ja vahvistetaan AccessibleEU-resurssikeskusta[1].
— uudistetaan ja vahvistetaan AccessibleEU-resurssikeskusta[1].	
[1] EUVL C 486, 21.12.2022, s. 88–94, kohdat 1.1 ja 1.3.	[1] EUVL C 486, 21.12.2022, s. 88–94, kohdat 1.1 ja 1.3.

Perustelu

Ehdotuksia tekstin sävyn muuttamiseksi erityisesti siksi, että kohtuuhintaista asumista koskevasta uudesta tavoitteesta ei ole päästy sopimukseen.

Äänestystulos

Puolesta:	88
Vastaan:	134
Pidättyi äänestämästä:	5

MUUTOSEHDOTUS 14

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 3.8

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Sosiaaliset investoinnit mahdollistava julkisen talouden liikkumavara. Jäsenvaltiot eivät pysty panemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria täytäntöön, elleivät ne kykene saamaan liikkeelle ***valtavia***, koordinoituja investointeja sosiaalimenoihin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin. Tähän ***on kiinnitettävä*** huomiota eurooppalaisessa ohjausjaksossa, jota on jo hieman mukautettu Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden huomioimiseksi. Lisätoimia ***on*** kuitenkin harkittava. ***ETSK on useaan otteeseen todennut, että julkisten investointien lisäämistä jäsenvaltioissa voidaan helpottaa nk. kultaisella säännöllä, joka mahdollistaa suuremman joustavuuden budjettisääntöjen noudattamisessa.[1]*** ***[1] EUVL C 227, 28.6.2018, s. 1, kohdat 1.8 ja 3.6, EUVL C 327, 12.11.2013, s. 11, EUVL C 227, 28.6.2018, s. 95, kohta 1.4, EUVL C 226, 16.7.2014, s. 21, EUVL C 262, 25.7.2018, s. 1, kohta 3.14, sekä EUVL C 190, 5.6.2019, s. 24, kohta 1.8, EUVL C 262, 25.7.2018, s. 1, kohta 1.4, ja EUVL C 14, 15.1.2020, s. 1–23, kohdat 1.7 ja 2.7.2.***	Sosiaaliset investoinnit mahdollistava julkisen talouden liikkumavara. Jäsenvaltiot eivät pysty panemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria täytäntöön, elleivät ne kykene saamaan liikkeelle ***riittäviä***, koordinoituja investointeja sosiaalimenoihin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin ***niin, että taloudellinen toimintakyky ja rahoituksen kestävyys on turvattu***. Tähän ***kiinnitetään*** huomiota eurooppalaisessa ohjausjaksossa, jota on jo hieman mukautettu Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden huomioimiseksi. Lisätoimia ***olisi*** kuitenkin harkittava ***vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoamien joustomahdollisuuksien hyödyntämiseksi***.

Perustelu

Tekstissä olisi viitattava vakaus- ja kasvusopimuksen jo tarjoamiin joustomahdollisuuksiin ja otettava huomioon myös taloudellinen toimintakyky ja rahoituksen kestävyys.

Äänestystulos

Puolesta:	92
Vastaan:	127
Pidättyi äänestämästä:	8

MUUTOSEHDOTUS 15

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 3.10

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvien tarpeiden huomioon ottaminen seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä. Monivuotisen rahoituskehyksen laatiminen tarjoaa tilaisuuden tukea EU:n ja jäsenvaltioiden pyrkimyksiä sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanemiseksi samalla kun painopiste on edelleen unionin ensisijaisissa tavoitteissa. Tämä edellyttää varojen johdonmukaista käyttöä ja sitä, että tunnustetaan pilarin rooli toimenpideohjelmien suunnannäyttäjänä ja rakenne- ja investointirahastojen, ESR+:n ja InvestEU-ohjelman sekä muiden asiaan liittyvien EU:n budjettikohtien vaikutusten arviointivälineenä. ***Sosiaalisella ehdollisuudella*** varmistettaisiin, että hankkeilla edistetään aktiivisesti yleisten sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista. Investoinnit turvallisuuteen ja puolustukseen ovat tehottomia, jos yhteiskunta on jakautunut. Investointien ja uudistusten sosiaalisen ulottuvuuden olisikin oltava olennainen osa turvallisuusagendaa.[1] ***Tarvittavia sosiaalisia investointeja ei saa vaarantaa eikä niistä saa luopua puolustusmenojen lisäämisen takia. Tämä koskee sekä EU:ta että jäsenvaltioita.***	Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvien tarpeiden huomioon ottaminen seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä. Monivuotisen rahoituskehyksen laatiminen tarjoaa tilaisuuden tukea EU:n ja jäsenvaltioiden pyrkimyksiä sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanemiseksi samalla kun painopiste on edelleen unionin ensisijaisissa tavoitteissa. Tämä edellyttää varojen johdonmukaista käyttöä ja sitä, että tunnustetaan pilarin rooli toimenpideohjelmien suunnannäyttäjänä ja rakenne- ja investointirahastojen, ESR+:n ja InvestEU-ohjelman sekä muiden asiaan liittyvien EU:n budjettikohtien vaikutusten arviointivälineenä. ***Näin*** varmistettaisiin, että hankkeilla edistetään aktiivisesti yleisten sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista. Investoinnit turvallisuuteen ja puolustukseen ovat tehottomia, jos yhteiskunta on jakautunut. Investointien ja uudistusten sosiaalisen ulottuvuuden olisikin oltava olennainen osa turvallisuusagendaa.[1]
[1] ETSK:n päätöslauselma, 18. syyskuuta 2024, kohta 7.3.	[1] ETSK:n päätöslauselma, 18. syyskuuta 2024, kohta 7.3.

Perustelu

Tässä lausunnossa ei ole tarpeen asettaa puolustusmenoja ja sosiaalisia investointeja vastakkain.

Äänestystulos

Puolesta:	90
Vastaan:	129
Pidättyi äänestämästä:	8

MUUTOSEHDOTUS 16

Esittäjät:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
MINCHEVA Mariya
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskeva uusi toimintasuunnitelma

Kohta 3.14

Muutetaan.

Jaoston lausunto	Muutosehdotus
Julkisten hankintamenettelyjen hyödyntäminen. ETSK kehottaa painottamaan voimakkaammin julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mahdollista roolia EU:n ja jäsenvaltioiden nykyisen työ- ja sosiaalilainsäädännön soveltamisen ja täytäntöönpanon parantamisessa.[1] ***Julkisia hankintoja koskevaan EU:n lainsäädäntöön kuuluvilla yhteisillä ja yhdenmukaistetuilla ehdoilla ja säännöillä olisi tehtävä loppu halvimpaan hintaa perustuvasta kilpailusta ja varmistettava, että hankintaviranomaiset ovat hankintasopimuksia tehdessään velvollisia ottamaan*** huomioon sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät kriteerit ***Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisesti. Komitea kehottaakin laajentamaan julkisia hankintoja koskevissa EU:n direktiiveissä säädettyjä sopimusten teon ehtoja niin, että niiden piiriin kuuluvat myös sosiaaliset näkökohdat, mm. työehtosopimusneuvottelut.***	Julkisten hankintamenettelyjen hyödyntäminen. ETSK kehottaa painottamaan voimakkaammin ***nykyisten*** julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ***toimeenpanon*** mahdollista roolia EU:n ja jäsenvaltioiden nykyisen työ- ja sosiaalilainsäädännön soveltamisen ja täytäntöönpanon parantamisessa.[1] ***Säännöt mahdollistavat jo sen, että viranomaiset vastaavat julkisten hankintojen avulla yhteiskunnallisiin haasteisiin ja ottavat hankinnoissa*** huomioon sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät kriteerit. ***[2]***
[1] EUVL C 374, 16.9.2021, s. 38–49, kohdat 1.23 ja 2.5.3	[1] EUVL C 374, 16.9.2021, s. 38–49, kohdat 1.23 ja 2.5.3. ***[2] Ks. esimerkiksi komission tiedonanto "Sosiaalinen ostaminen: opas sosiaalisten näkökohtien huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa" (2. laitos), https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45767.***

Perustelu

ETSK laatii aiheesta "Julkisia hankintoja koskevan EU:n lainsäädäntökehyksen tarkistaminen" erillisen lausunnon (INT/1092), joka on määrä hyväksyä joulukuussa 2025. Nyt käsiteltävänä olevassa lausunnossa ei näin ollen pitäisi käsitellä kysymyksiä, jotka liittyvät julkisia hankintoja koskevien direktiivien tarkistamiseen. Olisi myös kiinnitettävä huomiota siihen, mikä on jo mahdollista nykyisten julkisia hankintoja koskevien sääntöjen puitteissa.

Äänestystulos

Puolesta:	92
Vastaan:	130
Pidättyi äänestämästä:	5